

EBA/GL/2019/01

---

17. januar 2019

Smernice

---

o določitvi vrst izpostavljenosti, ki se povezujejo z visokim tveganjem

---

1. Obveznosti glede zagotavljanja skladnosti in poročanja

Vloga teh smernic

1. Dokument vsebuje smernice, izdane v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010¹. V skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 si morajo pristojni organi in finančne institucije na vsak način prizadevati za upoštevanje smernic.
2. V smernicah je predstavljeno stališče organa EBA o ustreznih nadzorniških praksah v okviru evropskega sistema finančnega nadzora oziroma o tem, kako bi se morala zakonodaja Unije uporabljati na določenem področju. Pristojni organi iz člena 4(2) Uredbe (EU) št. 1093/2010, na katere se nanašajo smernice, bi jih morali upoštevati tako, da jih ustrezno vključijo v svoje prakse (npr. s spremembo svojega pravnega okvira ali nadzorniških postopkov), tudi če so smernice namenjene predvsem institucijam.

Zahteve glede poročanja

3. Pristojni organi morajo v skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 do 1. julija 2019 organ EBA uradno obvestiti, ali ravnajo oziroma ali nameravajo ravnati v skladu s temi smernicami ali pa mu sporočiti razloge za njihovo neupoštevanje. Če organ EBA do navedenega roka ne bo prejel obvestila, bo za pristojne organe štel, da smernic ne upoštevajo. Uradna obvestila je treba poslati na obrazcu, ki je na voljo na spletni strani organa EBA, na elektronski naslov compliance@eba.europa.eu z navedbo sklica „EBA/GL/2018/xx“. Predložiti jih morajo osebe, ki so pooblaščenice za poročanje o skladnosti v imenu svojih pristojnih organov. Organu EBA je treba sporočiti tudi vsako spremembo stanja glede upoštevanja smernic.
4. Obvestila bodo objavljena na spletni strani organa EBA v skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010.

---

¹ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

2. Vsebina, področje uporabe in opredelitve pojmov

Vsebina

5. Te smernice določajo, katere vrste izpostavljenosti, ki niso navedene v členu 128(2) Uredbe (EU) št. 575/2013, se povezujejo z zelo visokim tveganjem in v kakšnih okoliščinah, kot zahteva člen 128(3) Uredbe (EU) št. 575/2013.
6. Poleg tega te smernice na pobudo organa EBA samo za namene teh smernic vsebujejo tudi opredelitev pojmov „tvegani kapital“ in „lastniški instrumenti nejavnih družb“ iz točk (a) in (c) člena 128(2) Uredbe (EU) št. 575/2013.

Področje uporabe

7. Te smernice pojasnjujejo pojma naložbe v podjetja tvegane kapitala in naložbe v lastniške instrumente nejavnih družb iz točk (a) in (c) člena 128(2) uredbe CRR. Te smernice določajo tudi, katere vrste izpostavljenosti se poleg izpostavljenosti iz člena 128(2) uredbe CRR povezujejo z zelo visokim tveganjem in v kakšnih okoliščinah v skladu z mandatom iz člena 128(3) uredbe CRR.

Naslovniki

8. Te smernice so naslovljene na pristojne organe, kakor so opredeljeni v točki (i) člena 4(2) Uredbe (EU) št. 1093/2010, in na institucije, kakor so opredeljene v členu 4(1) Uredbe (EU) št. 1093/2010.

Opredelitve pojmov

9. Če ni določeno drugače, imajo pojmi v teh smernicah enak pomen kot pojmi, ki se uporabljajo in so opredeljeni v Uredbi (EU) št. 575/2013.

3. Izvajanje

Datum začetka uporabe

10. Te smernice se uporabljajo od 1. julija 2019.

4. Smernice organa EBA o določitvi vrst izpostavljenosti, ki se povezujejo z visokim tveganjem

---

4.1. Naložbe v podjetja tveganega kapitala in/ali lastniške instrumente nejavnih družb

1. Institucije bi morale upoštevati, da naložbe v podjetja tveganega kapitala iz točke (a) člena 128(2) Uredbe (EU) št. 575/2013 vključujejo vsaj vsako naložbo, ki izpolnjuje oba naslednja pogoja:

(a) naložba spada med:

- (i) nedolžniške izpostavljenosti, ki ne kotirajo na borzi in vsebujejo podrejeno terjatev do dela preostalega premoženja podjetja, ki ne kotira na borzi; ali
- (ii) dolžniške izpostavljenosti in druge vrednostne papirje, partnerstva, izvedene finančne instrumente ali druge instrumente, katerih ekonomska vsebina je podobna izpostavljenostim iz točke (a) in ne kotirajo na borzi;

(b) namen naložbe je zagotoviti finančna sredstva novoustanovljenim podjetjem, vključno za razvoj novega proizvoda in z njim povezane raziskave, da bi podjetje ta proizvod dalo na trg, za povečanje proizvodnih zmogljivosti podjetja ali za razširitev njegove poslovne dejavnosti.

2. Institucije bi morale upoštevati, da naložbe v lastniške instrumente nejavnih družb iz točke (c) člena 128(2) Uredbe (EU) št. 575/2013 vključujejo vsaj vsako naložbo, ki izpolnjuje oba naslednja pogoja:

(a) naložba je ena od naslednjih vrst naložb:

- (i) katere koli nedolžniške izpostavljenosti, ki ne kotirajo na borzi in vsebujejo podrejeno terjatev do dela preostalega premoženja podjetja;
- (ii) dolžniške izpostavljenosti in drugi vrednostni papirji, partnerstva, izvedeni finančni instrumenti ali drugi instrumenti, katerih ekonomska vsebina je podobna izpostavljenostim iz točke (i) in ne kotirajo na borzi;

(b) namen naložbe je ustvarjanje dobička prek odkupa s finančnim vzvodom, prve javne ponudbe, prodaje deleža v lastniškem kapitalu na drug način ali kakršnega koli posla s podobno ekonomsko vsebino.

Vse naložbe, pri katerih ima institucija namen razviti strateški poslovni odnos s podjetjem, v katerega je vlagala, se za namene teh smernic ne bi smele šteti za naložbe v lastniške instrumente nejavnih družb. Vendar pa lahko take naložbe še vedno predstavljajo izpostavljenosti z visokim tveganjem v skladu z oddelkom 4.2 teh smernic.

4.2. Druge vrste izpostavljenosti, ki se obravnavajo kot izpostavljenosti z visokim tveganjem

3. V opredelitev izpostavljenosti, povezanih z zelo visokim tveganjem, ki še niso vključene s členom 128(2) Uredbe (EU) št. 575/2013, bi bilo treba zajeti vse kategorije izpostavljenosti, s posebnim poudarkom na kategorijah izpostavljenosti iz točk (g), (p) in (q) člena 112 Uredbe (EU) št. 575/2013.
4. Institucije bi morale kot izpostavljenosti, povezane z zelo visokim tveganjem, od navedenih v odstavku 3 obravnavati vsaj tiste izpostavljenosti, ki kažejo ravni in razpone dejavnikov tveganja, ki niso skupni drugim dolžnikom ali poslom iz iste kategorije izpostavljenosti.
5. Za namene odstavka 4 bi morale institucije upoštevati, da vsaj vse naslednje izpostavljenosti kažejo ravni in razpone dejavnikov tveganja, ki niso skupni drugim dolžnikom ali poslom iz iste kategorije izpostavljenosti:
  - (a) vsako financiranje špekulativnih naložb v finančna in nefinančna sredstva, ki niso nepremičnine, pri katerih ima dolжник namen sredstva prodati za dobiček, vključno s financiranjem špekulativnih naložb v premičnine, kmetijske proizvode ali neopredmetena sredstva (kot so licence ali patenti), če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:
    - (i) obstaja zelo visoko tveganje izgube v primerih neplačila dolžnika, zlasti v primeru nezadostne likvidnosti trga ali velike nestanovitnosti cen za predmet financiranja, ki s pogodbenimi dogovori, vključno z nepreklicnimi predprodajnimi pogodbami, še ni bilo dovolj zmanjšano;
    - (ii) finančna institucija za zmanjšanje tveganja izgube nima na voljo dovolj drugih prihodkov in sredstev dolžnika, zlasti v primerih, ko je tveganje izgube visoko v primerjavi s finančnimi viri dolžnika;
  - (b) kakršna koli izpostavljenost, za katero ni na voljo zunanje bonitetne ocene, in sicer do subjekta, ustanovljenega posebej za financiranje ali upravljanje stvarnega premoženja, razen nepremičnin, ali ekonomsko primerljiva izpostavljenost, s pogodbenimi dogovori, ki dajejo kreditodajalcu znatno mero kontrole nad sredstvi in prihodkom, ki ga ustvarjajo sredstva, ki se financirajo, ter za katero je primarni vir poplačila obveznosti prihodek, ustvarjen s sredstvi, ki se financirajo, in ne zmožnost podjetja, da poplača obveznosti iz drugih neodvisnih virov, pri kateri je izpolnjen kateri koli od naslednjih pogojev:
    - (i) institucija je v svoji analizi ugotovila visoko tveganje izgube iz katerega koli od naslednjih razlogov:
      - velike pomanjkljivosti v finančni trdnosti zadevnega subjekta za posebne namene;

- velika negotovost, povezana s političnim in pravnim okoljem lokacije projekta, če je ustrezno;
  - značilnosti posla ali sredstev;
  - zmanjšana finančna trdnost sponzorja ali izvajalca projekta;
- (ii) institucija je ugotovila visoko tveganje izgube za izpostavljenost, povezano s projektnim financiranjem v obliki enega samega projekta v njegovi predoperativni fazi, ko projekt še nima pozitivnega denarnega toka, ki bi zadostoval za pokrivanje vseh drugih pogodbenih obveznosti in zmanjševanje dolgoročnega dolga, ter pri katerem se njegovi denarni tokovi uporabljajo kot zavarovanje in vir poplačila, za katerega institucija meni, da ni visoke kakovosti, saj ji ne omogoča pravočasno izpolniti svojih finančnih obveznosti.
6. Vse izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov do zadevnega izdajatelja bi bilo treba obravnavati kot izpostavljenosti, povezane z zelo visokim tveganjem, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:
- (a) utež tveganja za katero koli dolžniško izpostavljenost institucije do istega izdajatelja je 150 %;
  - (b) kateri koli dolg takega izdajatelja bi prejel utež tveganja 150 %, če bi ti dolžniški instrumenti predstavljali izpostavljenosti institucije zaradi enega od naslednjih razlogov:
    - (i) bonitetna ocena imenovane zunanje bonitetne institucije (ECAI), dodeljena zadevnemu dolžniškemu instrumentu, ustreza uteži tveganja 150 %;
    - (ii) izdajatelj je neplačnik v skladu s členom 178 Uredbe (EU) št. 575/2013.

4.3. Zahteve glede obveščanja

7. Kadar institucije ugotovijo katere koli vrste izpostavljenosti, ki predstavljajo zelo visoko tveganje izgube v skladu s pogoji iz člena 128(3) Uredbe (EU) št. 575/2013 in niso izpostavljenosti, opredeljene v skladu z odstavkom 5 ali 6, bi morale o tem obvestiti pristojne organe v svoji jurisdikciji, skupaj s kratkim opisom glavnih značilnosti teh izpostavljenosti. Pristojni organi bi nato morali obvestiti organ EBA.

Spremni dokumenti

Analiza stroškov in koristi/ocena učinka

Ta ocena učinka vsebuje analizo morebitnih povezanih stroškov in koristi politike iz teh smernic. Ta analiza omogoča bralcu pregled ugotovitev v zvezi z opredelitvijo problema, ugotovljenimi možnostmi za obravnavanje problema in morebitnimi učinki teh možnosti.

Naslednja analiza je sestavljena iz treh delov. Prvi del vsebuje analizo osnovnega scenarija z vidika obstoječih praks institucij, nadzorniških pravil in praks ter regulativnega okolja. Drugi del vsebuje obravnavane možnosti v zvezi s pomembnimi odločitvami glede politik, vključenimi v posvetovalni dokument. Zadnji del vsebuje analizo stroškov in koristi na podlagi glavnih sprememb politike v primerjavi z obstoječimi nadzorniškimi pravili in praksami, obstoječimi praksami institucij in regulativnim okoljem.

A. Opredelitev problema

V smernicah je obravnavano vprašanje pomanjkanja skupnih institucionalnih in nadzorniških praks v zvezi z vrstami izpostavljenosti, povezanimi z zelo visokim tveganjem, in njihovimi okoliščinami. Izpostavljenost, ki je z uporabo člena 128(3) uredbe CRR opredeljena kot izpostavljenost, ki pomeni zelo visoko tveganje, prejme utež tveganja 150 %. Namen vseh vprašanj, obravnavanih med pripravo teh smernic, je uskladiti pravila za opredelitev izpostavljenosti, povezanih z zelo visokim tveganjem.

B. Cilji politike

Cilj smernic je vzpostaviti konvergenco na področju ocenjevanja institucij, ali neka izpostavljenost pomeni zelo visoko tveganje v smislu člena 128(3) uredbe CRR. Različne prakse institucij in nadzornikov pri določitvi vrst izpostavljenosti, ki bi jih bilo treba obravnavati kot zelo visoko tveganje, lahko privedejo do neenakih konkurenčnih pogojev med institucijami, pa tudi do neupravičene spremenljivosti tveganju prilagojenih sredstev pri standardiziranem pristopu. Od držav članic in institucij se pričakuje, da bodo izboljšale primerljivost kapitalskih zahtev.

Cilj teh smernic je določiti vrste izpostavljenosti, ki se povezujejo z zelo visokim tveganjem, s:

- pojasnitvijo pojmov naložbe v podjetja tveganega kapitala in naložbe v lastniške instrumente nejavnih družb iz člena 128(2)(a) in (c) uredbe CRR;
- zagotovitev splošnega pristopa za opredelitev izpostavljenosti, ki se povezujejo z zelo visokim tveganjem;
- navedbo primerov vrst izpostavljenosti, ki bi jih bilo treba obravnavati kot izpostavljenosti, ki se povezujejo z zelo visokim tveganjem;

- uvedbo sistema obveščanja za vse druge izpostavljenosti z visokim tveganjem, ki jim je z uporabo člena 128(3) uredbe CRR dodeljena utež tveganja 150 % in niso zajete v nobeni drugi zahtevi iz teh smernic.

C. Osnovni scenarij

Osnovni scenarij je mogoče opredeliti z vidika nadzorniških pravil in praks, obstoječih praks institucij in regulativnega okolja.

Osnovni scenarij z vidika nadzornih pričakovanj je opredeljen na podlagi informacij, izmenjanih med pristojnimi organi, ki sodelujejo v ustreznih delovnih skupinah. Na podlagi te izmenjave se lahko šteje, da so v nekaterih jurisdikcijah EU špekulativne naložbe in posebni kreditni aranžmaji nizke kakovosti že upoštevani za namen opredelitve izpostavljenosti, povezanih z zelo visokim tveganjem.

Za osnovni scenarij z vidika obstoječih praks institucij se predpostavlja, da je primerljiv z osnovnim scenarijem z vidika nadzora.

Osnovni scenarij z vidika regulativnega okolja je določen z veljavno uredbo CRR, zato ne zagotavlja izhodišča za oceno učinka, saj trenutno v skladu s členom 128(3) uredbe CRR niso določene nobene posebne vrste izpostavljenosti.

D. Obravnavane možnosti

Področje uporabe smernic o opredelitvi izpostavljenosti, povezanih z visokim tveganjem

Razpravljalo se je o izključitvi več kategorij izpostavljenosti iz področja uporabe teh smernic. Zlasti je bilo predlagano, da se iz področja uporabe smernic izključijo izpostavljenosti do enot centralne ravni držav ali centralnih bank, izpostavljenosti do enot regionalne ali lokalne ravni držav in izpostavljenosti do subjektov javnega sektorja, z utemeljitvijo, da se za take izpostavljenosti ne pričakuje, da so izpostavljene visokemu tveganju izgube. V zvezi s tem je treba opozoriti, da člena 128(3) uredbe CRR ni mogoče omejiti samo na določene kategorije izpostavljenosti in da se zato ta člen uporablja tudi za zgoraj navedene kategorije izpostavljenosti. Poleg tega je treba poudariti, da je v praksi zelo malo verjetno, da bo katera koli izpostavljenost iz teh kategorij izpostavljenosti spadala med vrste izpostavljenosti iz odstavkov 3, 4, 5 ali 6 teh smernic.

Poleg tega je bilo predlagano, da se „izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank“ v skladu s členom 117(2) uredbe CRR izvzamejo iz smernic, ker jim je dodeljena utež tveganja 0 %. Za te izpostavljenosti je ocena za namene ugotavljanja visokega tveganja v nasprotju s posebno naravo multilateralnih razvojnih bank, ki so ustanovljene za gospodarske in socialno razvojne projekte ter imajo velik delež članstva s strani držav. Vendar pa smernice, kot je bilo poudarjeno že v predhodnem odstavku, ne morejo omejiti splošnega področja uporabe člena 128(3) uredbe CRR.

Nazadnje je bila obravnavana tudi izključitev MSP iz področja uporabe teh smernic. Glede tega se je menilo, da bi lahko ocenjevanje le-teh za namene ugotavljanja visokega tveganja neugodno vplivalo na financiranje MSP, ki imajo ključno vlogo pri ustvarjanju gospodarske rasti in ustvarjanje delovnih mest na trgu Unije (glej uvodno izjavo 44 uredbe CRR). Ta utemeljitev je bila podana v posvetovalnem

dokumentu v oddelku „Ozadje in utemeljitev“. Vendar pa se člen 128(3) uredbe CRR uporablja za MSP na podlagi uredbe CRR, smernice pa ne morejo zmanjšati splošnega področja uporabe navedenega člena, kot je poudarjeno zgoraj. Vendar je treba opozoriti, da je zelo malo verjetno, da bodo izpostavljenosti do MSP spadale med vrste izpostavljenosti iz odstavkov 4 in 5, zato se je menilo, da se MSP raje ohranijo v okviru področja uporabe ocenjevanja, ker bi bilo sicer lahko ocenjevanje le-teh za namen člena 128(3) nezadostno usklajeno.

Vidiki upravljanja

Obravnavana je bila vključitev vidikov upravljanja v smernice, kar bi od institucij zahtevalo, da v svojih notranjih politikah, na primer glede nagnjenosti k prevzemanju tveganj v zvezi z izpostavljenostmi z visokim tveganjem, določijo način ocenjevanja izpostavljenosti z visokim tveganjem za na novo pridobljene posle in za izpostavljenosti, ki že obstajajo, ter nekatere druge vidike upravljanja. Vendar pa se zaradi zagotovitve skladnosti smernic z mandatom iz člena 128(3) uredbe CRR pri tem ni vztrajalo.

Seznam meril

Obravnavana je bila tudi uvedba seznama podrobnejših in nepristranskih meril za ocenjevanje, ali so posamezne izpostavljenosti/posli podvrženi visokemu tveganju izgube ali ne. To bi od institucij zahtevalo, da opredelijo dodatne zadevne vrste izpostavljenosti, ki še niso zajete v členu 128(2) uredbe CRR ali katerem koli delu smernic. Taka podrobnejša in objektivnejša merila bi od institucij zahtevala opredelitev izpostavljenosti, ki omejujejo ravni in razpone dejavnikov tveganja, ki niso skupni drugim dolžnikom ali poslom v obravnavani kategoriji izpostavljenosti, ob upoštevanju:

- (a) sprožilcev na podlagi ocenjevanja kreditnega tveganja, ki ga opravi institucija, ki kažejo nezadostne finančne vire dolžnika za poplačilo dolga;
- (b) pomembnosti zneska izpostavljenosti, deleža nezavarovanega dela ali razmerja med vrednostjo kredita in vrednostjo zavarovanja (LTV), ki bi lahko povzročilo visoko tveganje izgube;
- (c) notranje ali zunanje bonitetne ocene/kreditne kakovosti, ki odraža visoko raven tveganja ali druge vidike, ki bilahko povzročili visoko tveganje izgube.

Vendar pa so bili ti pomisleki opuščeni iz naslednjih razlogov:

- Če bi se uvedel tak seznam, bi bilo treba opredeliti prage za posamezne sprožilce, ker bi bila sicer razvrstitev izpostavljenosti v kategorijo izpostavljenosti, povezane z zelo visokim tveganjem specifična za posamezno banko, to pa bi bilo v nasprotju s konceptom standardiziranega pristopa. Predpostavljalo se je, da bi se taki pragovi zelo težko umerili.
- Menilo se je, da institucije, ki uporabljajo standardizirani pristop, morda nimajo potrebnih informacij. Poleg tega bi bilo treba predlagane sprožilce opredeliti zelo podrobno, zaradi česar bi jih banke, ki uporabljajo standardizirani pristop, v praksi težko ocenile (npr. LTV z vidika

upoštevanja trenutne tržne vrednosti ali tržne vrednosti ob prejemu zavarovanja, kako opredeliti tržno vrednost).

Mnenje interesne skupine za bančništvo

Interesna skupina za bančništvo pozdravlja priložnost, da sodeluje pri posvetovanju o „Smernicah organa EBA v zvezi z izpostavljenostmi, ki se povezujejo z visokim tveganjem“.

Pomembno je poudariti, da trenutno poteka analiza kategorije izpostavljenosti z visokim tveganjem v okviru dialoga pogajanj o uredbi CRR2, ki bi lahko bistveno spremenila področje uporabe člena 128. Enako bo veljalo tudi za implementacijo novega (dokončanega) okvira Basel III.

Te smernice zato pomenijo zelo prehodne ukrepe za spremembo tveganju prilagojenih sredstev. Uvedba postopka obveščanja iz odstavka 7 bi samo dodala regulativno breme z nizko dodano vrednostjo v kratkem obdobju, in to v času, ko bodo banke implementirale uredbo CRR2 in nato dokončan okvir Basel III.

Poleg tega se zdi koristno, da se opredelitve pojmov za kreditno tveganje uskladijo z opredelitvami iz standardiziranega pristopa okvira Basel III, zlasti za izpostavljenosti iz naslova špekulativnih naložb v kapital nejavnih družb, ter druge izpostavljenosti iz naslova podrejenega dolga, kapitala in lastniških instrumentov.

Priporočamo tudi, da se vse naložbe, za katere namerava banka razviti strateški poslovni odnos z zadevnim podjetjem, za namene teh smernic ne štejejo za kapital nejavnih družb.

Poleg tega se merilo izpostavljenosti visokemu tveganju ne bi smelo uporabljati za primere razvoja nepremičnin, v katerih prihodnje obljube prodaje temeljijo na nepreklicnih zavezah.

Ne nazadnje, interesna skupina za bančništvo priznava prizadevanje organa EBA za izvedbo temeljitega pregleda tveganju prilagojenih sredstev, zlasti metode IR. Glede na navedeno bi bilo treba dodatno analizirati obstoječo opredelitev špekulativnega financiranja nepremičnin iz uredbe CRR. Evropski pristop je zelo širok, saj zahteva, da se skoraj vsa financiranja nepremičnin štejejo za visoko tveganje. Potrebne so dodatne usmeritve za razlikovanje med špekulativnimi in nešpekulativnimi projekti.

Povratne informacije o javnem posvetovanju in mnenju interesne skupine za bančništvo

Organ EBA je opravil javno posvetovanje o osnutku predloga iz posvetovalnega dokumenta [CP/EBA/2018/03](#).

Obdobje posvetovanja je trajalo tri mesece in se je končalo 17. julija 2018. Skupaj je bilo prejetih 13 odgovorov, 11 od njih je bilo objavljenih na spletni strani organa EBA.

Povzetek ključnih točk in drugih pripomb, prejetih med posvetovanjem, analiza in razprava, ki so jo sprožile te pripombe, ter sprejeti ukrepi za njihovo obravnavanje, če se je zdelo potrebno, so navedeni v preglednicah spodaj.

V več primerih je več organov industrije predložilo podobne pripombe ali pa je isti organ svoje pripombe ponovil v odgovorih na različna vprašanja. V takih primerih so pripombe in analiza organa EBA vključene v oddelek tega dokumenta, ki je po mnenju organa EBA najprimernejši.

Kot rezultat odzivov, prejetih med javnim posvetovanjem, so bile vključene spremembe osnutka smernic.

Povzetek ključnih vprašanj in odgovor organa EBA

V pripombah, prejetih med posvetovanjem, je bil izražen dvom glede izbire časa objave smernic. Mnenje je bilo, da smernice bodisi prihajajo prepozno po izdaji (leta 2013) mandata v členu 128(3) uredbe CRR ali pa da bodo posegale v (i) prihodnje izvajanje revidiranega okvira Basel III v EU, ki ne vključuje regulativne kategorije izpostavljenosti „Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem“, in (ii) morebitne spremembe člena 128 v okviru uredbe CRR2. Organ EBA meni, da je interakcija s časovnim okvirom prihodnjih sprememb sedanjega regulativnega okvira neizogibna, vendar jo je s časovnega vidika težko predvideti, zato so potrebne smernice o obravnavanju tekočih izpostavljenosti, povezanih z visokim tveganjem. Te smernice ne bodo samo omogočile višjo stopnjo primerljivosti z vidika obstoječih praks pri ugotavljanju izpostavljenosti, povezanih z visokim tveganjem, temveč bodo tudi olajšale prehod na prihodnje regulativne spremembe, saj bodo bankam in nadzornikom omogočile uporabo smernic za ugotavljanje dejavnikov tveganja, ki so usklajeni s prihodnjim baselskim okvirom.

Več sodelujočih v javnem posvetovanju je izrazilo pomisleke glede opredelitve in bonitetne obravnave špekulativnega financiranja nepremičnin, čeprav je v posvetovalnem dokumentu poudarjeno dejstvo, da ta vrsta izpostavljenosti ni zajeta v področje uporabe smernic, ker je vključena že v člen 128(2) uredbe CRR. Odločitev organa EBA o izključitvi špekulativnega financiranja nepremičnin iz smernic je bila sprejeta ob upoštevanju, da uredba CRR to opredelitev že vsebuje. Poleg tega je to področje, za katerega so predvidene bistvene spremembe v okviru Basel III, zato bi to lahko povzročilo bodisi prehitvevanje izvajanja sporazuma Basel III ali ogrozilo izvajanje v skladu s prihodnjim sporazumom Basel III. Ne glede na to se bodo pripombe industrije skrbno proučile med razpravo, ki v zvezi s to temo poteka v organu EBA.

V obdobju posvetovanja so bile prejete pripombe sodelujočih v javnem posvetovanju, ki se niso strinjali z vključitvijo pojmov lastniški instrumenti nejavnih družb in tvegani kapital v smernice. Sodelujoči v javnem posvetovanju so kot drugo najboljšo rešitev navedli, da bi se morali opredeliti lastniških instrumentov nejavnih družb in tvegane kapitala uporabljati samo za neposredne naložbe bank ter bi se morale izključevati vse naložbe v obliki deležev ali enot v KNP. Poleg tega je bilo navedeno, da bi bilo treba opredelitvi uskladiti z opredelitvama iz okvira Basel III, zlasti za špekulativne naložbe v kapital nejavnih družb ter za druge izpostavljenosti iz naslova podrejenega dolga, kapitala in lastniških instrumentov (odstavki 50–53). Organ EBA je v skladu s svojimi pristojnostmi sprejel pobudo, da samo za namene teh smernic zagotovi opredelitev pojmov lastniški instrumenti nejavnih družb in tvegani kapital. Ta ukrep je bil sprejet samo zato, ker za ta dva pojma javnosti niso na voljo smernice in ker sta opredelitvi potrebni za zagotovitev smernic ter zagotovitev usklajenosti glede vrst izpostavljenosti, ki se štejejo za naložbe v tvegani kapital in lastniške instrumente nejavnih družb. Poleg tega organ EBA pojasnjuje, da se predelitvi v skladu z odgovorom Komisije na Q&A 2013_374

uporabljata za neposredne naložbe ter kadar se za izpostavljenosti v obliki deležev ali enot v KNP uporablja pristop vpogleda.

Številne pripombe v zvezi s posvetovalnim dokumentom so se nanašale na področje uporabe smernic, pri čemer so sodelujoči v javnem posvetovanju predstavili različna mnenja o tem, ali bi morale smernice zavzeti širše ali ožje stališče glede kategorij izpostavljenosti, ki bi morale biti pri ugotavljanju izpostavljenosti, povezanih z visokim tveganjem, izključene iz področja uporabe. Na podlagi teh pripomb je organ EBA spremenil oddelek 4.2 smernic, da bi institucijam zagotovil jasnejšo in celovitejšo shemo za ugotavljanje izpostavljenosti, povezanih z visokim tveganjem. To je v skladu z mandatom, ki ga organu EBA dodeljuje člen 128(3) uredbe CRR. Upošteva tudi empirične dokaze glede delovanja finančnih institucij. Osnovna logika, na kateri temelji oddelek 4.2, je zato naslednja: (i) v odstavku 3 je predstavljen obseg te naloge (vse kategorije izpostavljenosti), pri čemer je poudarek na nekaterih specifičnih področjih; (ii) v odstavku 4 je predstavljeno splošno merilo, kdaj se za šteje, da je izpostavljenost povezana z visokim tveganjem; (iii) v odstavku 5 so ponazorjeni posebni primeri, v katerih se šteje, da je bilo splošno merilo izpolnjeno; (iv) v odstavku 6 pa so predstavljeni drugi posebni primeri, v katerih se šteje, da je bilo splošno merilo izpolnjeno, in ki so specifični za kategorijo izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov.

Sodelujoči v javnem posvetovanju so v pripombah v zvezi s posvetovalnim dokumentom izrazili pomisleke glede uvedbe mehanizma obveščanja, vendar se je organ EBA odločil, da ga obdrži. Ta mehanizem bi bil koristen z vidika razumevanja, katere preostale izpostavljenosti, ki niso bile opredeljene z uporabo predhodnih ukrepov (korakov) iz smernic, bi bile lahko povezane z visokim tveganjem. Naslovniki obvestil bi morali biti nacionalni pristojni organi in ne neposredno organ EBA. Pravno besedilo je bilo ustrezno spremenjeno. Vsako tako obvestilo bi bilo treba naknadno posredovati organu EBA, ko bo izvedena tehnična rešitev za to.